

Politika krajiny zlepší ochranu přírody i plánování výstavby

29.10.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Česká krajina čelí problémům, které ovlivňují její schopnost plnit funkce nezbytné pro lidskou společnost. Jedním z problémů je úbytek biodiverzity a eroze ohrožující úrodnost půdy, nedostatečná schopnost zadržovat vodu zase škodí během sucha i povodní. Právě dlouhodobé zlepšování stavu krajiny je cílem strategického dokumentu Politika krajiny v gesci Ministerstva životního prostředí, který dnes schválila vláda.

„Už od 90. let má Česká republika dluh vůči své krajině, který nyní postupně splácíme. Je potřeba se dívat komplexně na funkčnost krajiny, na její průchodnost a vzájemné souvislosti. Zatímco obce zvládly územní plánování svých intravilánů, problémem zůstává extravilán, tedy krajina jako propojený systém, který aktuálně není v dobrém stavu a vyžaduje obnovu. Politika krajiny přináší ucelený přístup k jejímu rozvoji, plánování a správě. Usiluje o posílení rozhodovací role obcí i občanů a zaměřuje se na lepší ochranu půdy a vody i na adaptaci krajiny na klimatickou změnu. Tento dokument ukazuje, jak v krajině žít, jak o ni pečovat a zachovat ji zdravou pro budoucí generace,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

A dodává: *„Je potřeba zaměřit se na obnovu krajiny a přírody. Například kvůli erozi každoročně ztrácíme přibližně 21 milionů tun ornice, což lze vyjádřit jako ztrátu 4,3 miliard korun ročně. V důsledku narovnávání řek během minulého režimu jsme přišli o třetinu celkové délky toků. A za posledních dvacet let vymizelo zhruba 31 % polních a lučních ptáků. To vše negativně ovlivňuje nejen přírodu, ale i zemědělskou produkci, kvalitu života a schopnost krajiny čelit dopadům klimatické změny.“*

Schválená Politika krajiny je strategický dokument, který se komplexně věnuje plánování, ochraně a využívání krajiny a stanovuje cíle a opatření do roku 2050 v klíčových oblastech. Těmi je například obnova hydrologických funkcí krajiny a posílení retenční schopnosti území, zachování a obnova biodiverzity a propojení území nebo zlepšení struktury zemědělské krajiny. Dalšími tématy jsou adaptace lesů na klimatickou změnu s důrazem na jejich pestrost, koordinace rozvoje dopravní, technické a zelené infrastruktury nebo vzdělávání a zapojení veřejnosti do péče o krajinu.

Na přípravě Politiky krajiny se podílelo více než 60 odborníků z veřejné správy, vědecké obce, odborných organizací i nevládního sektoru. Na strategický dokument přímo naváže metodika krajinného plánování. Přípravou odborných podkladů pověřilo MŽP Výzkumný ústav pro krajinu (VÚK). V šesti pracovních skupinách, zaměřených na biodiverzitu, vodu, lesnictví, zemědělství, sídla a infrastrukturu, byli zapojeni také zástupci resortů pro místní rozvoj, zemědělství, dopravy a průmyslu a obchodu.

Podle Politiky krajiny musí rozvoj zastavěného území a infrastruktury respektovat přírodní a kulturní hodnoty krajiny, včetně přílišného zastavování doposud volné krajiny. Nově zastavěné plochy musí počítat s dopravní, technickou a zelenou infrastrukturou, ale také s infrastrukturou sociálních služeb a s podílem veřejných prostranství. Stavby dopravní a technické infrastruktury celostátního významu je nutné vzájemně koordinovat již ve fázi plánování a projektování. Nesmí zbytečně fragmentovat území a překážet funkčnímu propojení sídel a krajiny prostřednictvím pěšin a drobných cest.

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/politika-krajiny-zlepsi-oc hranu-prirody-i>